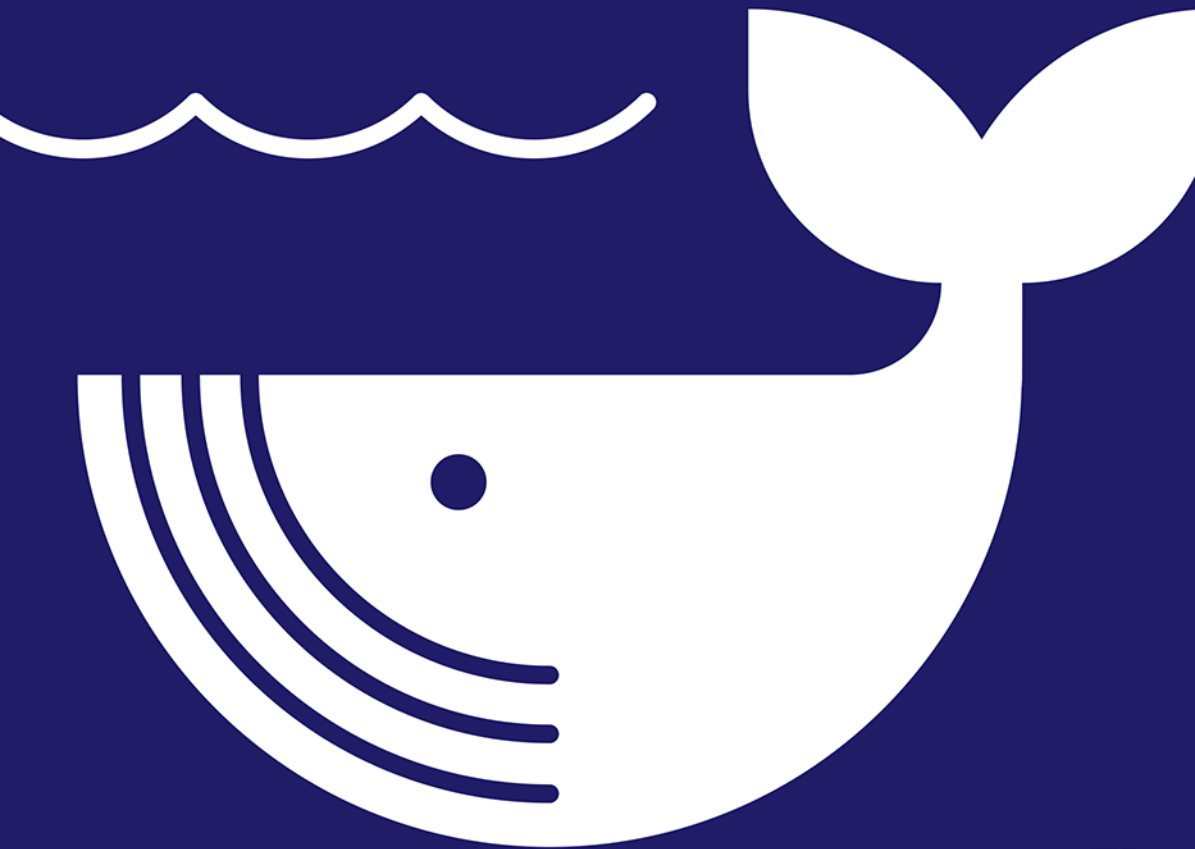

Piotr Chudzik

**Konteneryzacja
z wykorzystaniem**

Dockera

PODSTAWY

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Małgorzata Kulik

Projekt okładki: Studio Gravite/Olsztyn
Obarek, Pokoński, Pazdrijowski, Zaprucki

Helion S.A.
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
WWW: <https://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<https://helion.pl/user/opinie/abckon>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-289-0576-4

Copyright © Helion S.A. 2024

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to!» Nasza społeczność](#)

Spis treści

	Słowem wstępu...	7
ROZDZIAŁ 1.	Wirtualizacja a konteneryzacja	9
	Wirtualizacja	9
	Konteneryzacja	11
ROZDZIAŁ 2.	Przygotowanie środowiska pracy	13
	Windows	13
	MacOS	18
	Linux	19
	Weryfikacja i postkonfiguracja instalacji	22
ROZDZIAŁ 3.	Obrazy oraz tagi	24
	Czym jest obraz?	24
	Warstwy i ID obrazu	24
	Tagowanie	25
	Rejestr obrazów	26
	Pobieranie i wyświetlanie listy obrazów	27
	Podsumowanie	30
ROZDZIAŁ 4.	Pierwszy kontener	31
	Uruchomienie kontenera	31
	Wyświetlenie i status kontenerów	32
	Nazwa i własne polecenie kontenera	33
	Interaktywny kontener oraz tryb detach	34
	Podsumowanie	35
ROZDZIAŁ 5.	Zarządzanie kontenerami	36
	Logi kontenera	36
	Zmienne i polecenia na kontenerze	38
	Procesy kontenera	41
	Uruchamianie i zatrzymywanie kontenera	42
	Usuwanie kontenerów	44
	Podsumowanie	45
ROZDZIAŁ 6.	Zarządzanie zasobami	46
	Zasoby kontenera	46
	Limity zasobów	48
	Benchmark	49
	Aktualizacja kontenera (nazwa i limity)	51
	Inspekcja kontenera	51
	Podsumowanie	53

ROZDZIAŁ 7.	Sieci	54
	Rodzaje sieci	54
	Dynamiczne przypinanie sieci	55
	Dostępne sieci, tworzenie nowej	56
	Zarządzanie sieciami	58
	Komunikacja z hostem, usuwanie sieci	59
	Podsumowanie	61
ROZDZIAŁ 8.	Wolumeny i zarządzanie danymi	62
	Kopiowanie danych do/z kontenera	62
	Dostęp do danych kontenera jako root	63
	System plików Dockera	64
	Wolumeny	66
	Anonimowe wolumeny	69
	Podsumowanie	70
ROZDZIAŁ 9.	Budowanie obrazów — wstęp	71
	Zapisywanie kontenera jako obrazu	71
	Tagowanie obrazu	72
	Warstwy obrazu	72
	Zapisywanie obrazu jako archiwum	73
	Podsumowanie	74
ROZDZIAŁ 10.	Dockerfile	75
	Czym jest Dockerfile?	75
	Instrukcje kontenera	75
	Przykładowy Dockerfile	80
	Podsumowanie	86
ROZDZIAŁ 11.	Optymalizacja pracy	87
	Kolejność instrukcji	87
	.dockerignore	89
	Uprawnienia na poziomie COPY/ADD	90
	Montowanie plików/sieci na poziomie RUN	91
	Czyszczenie cache	93
	Publikacja obrazu	95
	Podsumowanie	97
ROZDZIAŁ 12.	Dodatkowe narzędzia	98
	Hadolint	98
	Dockle	98
	Dockerfile.RUN	100
	Podsumowanie	101

ROZDZIAŁ 13.	Podstawy Docker Compose	102
	Pliki YAML i docker-compose.yml	102
	Struktura compose.yaml	103
	Projekt — wersja podstawowa	104
	Projekt — wersja Docker Compose	106
	Dodatkowe opcje dla serwisów	110
DODATEK	Zbiór poleceń	112
	Obrazy	112
	Uruchamianie kontenerów i poleceń	113
	Zarządzanie kontenerami	114
	Sieci	116
	Zasoby i wolumeny	117
	Budowanie obrazów	117
	Docker Compose	118

ROZDZIAŁ 4.

Pierwszy kontener

Uruchomienie kontenera

Aby uruchomić nasz pierwszy kontener, potrzebujemy obrazu (który omówiliśmy w poprzednim rozdziale) oraz jednego polecenia: `docker run [OPCJE] <obraz>[:<tag>] [POLECENIE]`.

Samo polecenie `run` to potężne narzędzie. Pozwala ono nie tylko uruchomić kontener na podstawie wskazanego przez nas obrazu, ale również wprowadzić odpowiednie zmiany w jego strukturze, czy nawet ustawić odpowiednie limity. W tej książce zapoznam Cię z najważniejszymi opcjami dla polecenia `docker run`. Na początku skupmy się na uruchomieniu naszego pierwszego polecenia. Uruchomimy kontener na podstawie obrazu *hello-world* (w jego przypadku możemy pozwolić sobie na tag *latest*). Będzie to również ostateczny sprawdzian, czy nasze środowisko działa w 100% prawidłowo. W konsoli wykonuję zatem polecenie `docker run hello-world`.

Wykorzystałem tutaj obraz *hello-world*, którego nie pobrałem wcześniej. Możemy dzięki temu zauważyć, że polecenie `run` automatycznie będzie szukać w dostępnych dla Dockera rejestrach wskazanego obrazu, po znalezieniu pobierze go, a następnie uruchomi kontener.

```
cmd: docker run hello-world
Unable to find image 'hello-world:latest' locally
latest: Pulling from library/hello-world
c1ec31eb5944: Pull complete
Digest: sha256:53641cd209a4fecfc68e21a99871ce8c6920b2e7502df0a20671c6fccc73a7c6
Status: Downloaded newer image for hello-world:latest
```

```
Hello from Docker!
This message shows that your installation appears to be working correctly.
```

To generate this message, Docker took the following steps:

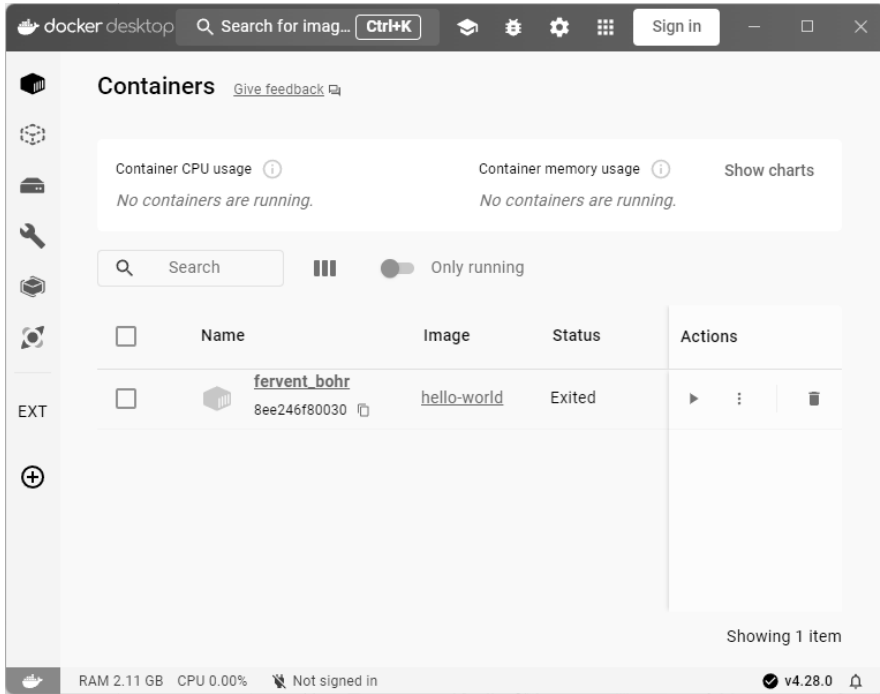
1. The Docker client contacted the Docker daemon.
2. The Docker daemon pulled the "hello-world" image from the Docker Hub. (amd64)
3. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable that produces the output you are currently reading.
4. The Docker daemon streamed that output to the Docker client, which sent it to your terminal.

To try something more ambitious, you can run an Ubuntu container with:
`$ docker run -it ubuntu bash`

Share images, automate workflows, and more with a free Docker ID:
<https://hub.docker.com/>

For more examples and ideas, visit:
<https://docs.docker.com/get-started/>

Poniżej polecenia możemy zobaczyć efekt działania kontenera. W przypadku *hello-world* jest to jedynie prosta informacja na temat poleceń wykonanych przez Dockera. Jeżeli widzisz taki sam komunikat u siebie, oznacza to, że Twoje środowisko na pewno jest prawidłowo skonfigurowane. Cały powyższy komunikat to efekt działania naszego kontenera! Jeżeli korzystasz z Docker for Desktop, to w zakładce *Containers* zobaczysz nowy wpis:

Wyświetlenie i status kontenerów

Status każdego kontenera możemy w prosty sposób zweryfikować za pomocą polecenia `docker ps [-a | --all]` (w przypadku Docker for Desktop możemy zweryfikować kontenery w zakładce *Containers*).

Polecenie zwróci nam tabelę aktualnie działających kontenerów oraz kilka dodatkowych informacji:

- *CONTAINER ID* — ID kontenera;
- *IMAGE* — wykorzystany obraz;
- *COMMAND* — polecenie, z którym uruchomiono kontener;
- *CREATED* — kiedy został utworzony;
- *STATUS* — stan kontenera;
- *PORTS* — komunikacja sieciowa, czyli przekierowane i wystawione porty;
- *NAMES* — nazwa kontenera.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na ID oraz nazwę kontenera. Są one unikalne w naszym środowisku, więc dokładnie jeden kontener może posiadać wybrane ID oraz nazwę. Zapewne się zastanawiasz, gdzie znajduje się nasz kontener uruchomiony wcześniej? Otóż zakończył swoje działanie i aktualnie jest wyłączony. Możemy go wyświetlić, wykonując poprzednie polecenie z opcją `-a` lub `--all`.

```
cmd: docker ps -a
CONTAINER ID   IMAGE          COMMAND        CREATED        STATUS          PORTS          NAMES
eee45f11e607  hello-world   "/hello"      15 minutes ago Exited (0) 15 minutes ago
```

Po dodaniu opcji możemy zauważyć, że na liście widnieje nasz kontener ze statusem *Exited (0)* oraz informacją, kiedy ten status wystąpił. Należy wiedzieć, że kontenery działają, dopóki ich polecenie (*command*) wykonuje swoje zadanie. Możemy powiedzieć, że to polecenie jest warunkiem działania kontenera. Dopóki wykonuje swoje zadanie, kontener jest w statusie *Up*. Jeżeli polecenie zakończy swoje działanie (jak w przypadku *hello-world*, gdy skrypt */hello* zakończył swoją pracę), to kontener przejdzie w status *Exited*, a wartość 0 informuje nas, że samo działanie kontenera zakończyło się prawidłowo i zgodnie ze skrypcem. Jeżeli kontener zakończyłby swoją pracę z powodu błędu lub niekontrolowanego przerwania działania, to zapewne zobaczysz to w kolumnie *STATUS*, gdzie przy *Exited* będzie liczba inna niż zero.

Nazwa i własne polecenie kontenera

W poprzednim rozdziale uruchomiliśmy nasz pierwszy kontener na podstawie *hello-world*. Obraz ten posiada informację, że ma uruchomić kontener poprzez wykonanie skryptu */hello*. Każdy obraz posiada domyślne polecenie, z którym uruchamiany jest kontener. Najczęściej tego polecenia nie można nadpisać (np. w przypadku obrazu narzędzia *nginx*, *MySQL*), ale dla obrazów „bazowych” ta opcja jak najbardziej jest dostępna. Aby uruchomić kontener z własnym poleceniem, musimy je podać po nazwie obrazu, tak samo jakbyśmy pisali je w konsoli. Wykorzystamy tutaj obraz *ubuntu:22.04*. Wykonuję zatem polecenia:

```
docker run ubuntu:22.04
docker run ubuntu:22.04 echo 'Witaj, Helion!'
docker ps -a
```

```
cmd: docker ps -a
CONTAINER ID   IMAGE          COMMAND        CREATED        STATUS          PORTS          NAMES
9b83c4bf3209  ubuntu:22.04  "echo 'Witaj, Helion..." 3 seconds ago  Exited (0) 3 seconds ago
flamboyant_meninsky
bb3c4901ecc4  ubuntu:22.04  "/bin/bash"    15 seconds ago Exited (0) 14 seconds ago
cool_dewdney
```

Wykonałem tutaj dwukrotnie polecenie `docker run`. W pierwszym przypadku uruchomiłem po prostu obraz *ubuntu:22.04*, natomiast w drugim dodałem na końcu polecenie `echo „Witaj, Helion!”`, co spowodowało wyświetlenie tekstu *Witaj, Helion!* na konsoli. Następnie wyświetliłem status naszych kontenerów. Oba zakończyły swoje działanie prawidłowo. Pierwszy z nich ma zarejestrowane polecenie `„/bin/bash”` — jest to domyślne polecenie obrazu *ubuntu*, natomiast drugi kontener już wykonał moje polecenie związane z wyświetleniem tekstu na konsoli, dlatego w zakładce *COMMAND* widnieje polecenie `echo 'Witaj, Helion!'`.

Wspominałem również, że kontenery mają unikatowe ID oraz nazwę, która jest nadawana przez Dockera. Nie jesteśmy w stanie zmienić ID kontenera, natomiast możemy ustawić własną nazwę dla niego podczas uruchomienia. Służy do tego opcja `--name`, po której podajemy naszą nazwę — oczywiście musi ona być unikatowa w naszym środowisku kontenerów!

Teraz uruchomię własny kontener z nazwą `my_sleep` za pomocą polecenia `docker run --name my_sleep ubuntu:22.04 sleep 15`.

```
cmd: docker run --name my_sleep \
> ubuntu:22.04 sleep 15
cmd: docker ps -a
CONTAINER ID   IMAGE          COMMAND                  CREATED          STATUS          PORTS          NAMES
372470d74d31   ubuntu:22.04   "sleep 15"              35 seconds ago  Exited (0) 19 seconds ago              my_sleep
```

Widzimy, że w działaniu kontenera nic się nie zmieniło, a w kolumnie `NAMES` widnieje ustawiona przeze mnie nazwa `my_sleep`. Jeżeli postaram się uruchomić kolejny kontener, wykorzystując tę nazwę, to zobaczę na konsoli błąd:

```
cmd: docker run --name my_sleep ubuntu:22.04 sleep 15
docker: Error response from daemon: Conflict. The container name "/my_sleep" is already in use by container "372470d74d317d41d3633a32ce836367d9f7ce792778707061476c476d4310e6". You have to remove (or rename) that container to be able to reuse that name.
See 'docker run --help'.
```

Docker pilnuje, aby nazwy kontenerów były unikatowe. Za każdym razem, kiedy wykonujemy polecenie `run`, Docker sprawdza, czy podana przez nas nazwa widnieje na liście kontenerów. Jeżeli tak, to otrzymujemy powyższy błąd, zalecający nam zmianę nazwy lub usunięcie kontenera o wykorzystywanej nazwie.

Interaktywny kontener oraz tryb detach

Do tej pory uruchamialiśmy kontenery bezpośrednio w konsoli, powodując, że konsola (okno) była zablokowana podczas działania kontenera, a wszelkie przerwania działania powodowałyby zakończenie działania kontenera. Oczywiście w środowisku produkcyjnym zależy nam na uruchomieniu kontenera w taki sposób, aby nie był on zależny od takich elementów jak aktywna sesja użytkownika. W tej sytuacji bardzo pomocna jest opcja `-d`, oznaczająca *detach*. Dzięki temu nasz kontener zostanie uruchomiony w tle. Wykorzystajmy tę opcję podczas uruchamiania kontenera aplikacji `nginx`: `docker run -d nginx:1.25`.

```
cmd: docker run -d nginx:1.25
1dfa9740f72805ce3b1a7666cb6194e787d353d9e26d78626d8995d38d94c44b
cmd: docker ps
CONTAINER ID   IMAGE          COMMAND                  CREATED          STATUS          PORTS          NAMES
1dfa9740f728   nginx:1.25    "/docker-entrypoint..."  2 seconds ago   Up 1 second    80/tcp         elastic_sinoussi
```

Jak możemy zauważyć, w odpowiedzi otrzymałem jedynie informację w postaci ID kontenera (jeżeli użyłbym opcji `--name`, to pojawiłaby się nazwa). Natomiast po wyryfikacji listy kontenerów za pomocą polecenia `docker ps` widzimy nasz kontener w statusie `Up`. Czyli nasz kontener działa i wykonuje powierzone mu zadanie, a my może wprowadzać kolejne polecenia do terminala.

Podczas uruchamiania pierwszych kontenerów zapewne przyszło Ci na myśl, czy można w jakikolwiek sposób wejść w interakcję z uruchomionym kontenerem, skoro według informacji zawartych w rozdziale 1, „Wirtualizacja a konteneryzacja”, jest to izolowane środowisko (pudełko). W tym pomogą nam dwie kolejne opcje: `-i`, która pozwala uruchomić terminal w wersji interaktywnej (możemy wysyłać informacje do kontenera), oraz `-t`, która emuluje terminal (pozwala na uruchomienie konsoli kontenera). Najczęściej obie te opcje idą w parze, dlatego często możesz zobaczyć w internecie polecenia z opcją `-it`, będącą ich połączeniem.

Pora na przetestowanie opcji i poznanie kontenera „od środka”. Wykonujemy w konsoli polecenie `docker run -it --name test_console debian:bookworm`.

```
cmd: docker run -it --name test_console debian:bookworm
root@c9a965164203:/# |
```

Widzimy, że okno terminala się zmieniło. Teraz jestem zalogowany na użytkownika `root`, a nazwa maszyny (hosta) to zestaw znaków i cyfr. Jako że skorzystałem z obrazu Debiana, to mam dostępną większość poleceń dla tego systemu operacyjnego, a struktura plików jest praktycznie identyczna.

```
root@c9a965164203:/# ls --color=auto
bin boot dev etc home lib lib64 media mnt opt proc root run sbin srv sys tmp usr var
root@c9a965164203:/# exit
exit
cmd: docker ps -a
CONTAINER ID   IMAGE             COMMAND                  CREATED          STATUS              PORTS              NAMES
c9a965164203  debian:bookworm  "bash"                  27 seconds ago  Exited (0) 2 seconds ago              test_console
```

Widzimy, że mamy dobrze nam znane katalogi, takie jak np. `mnt`, `bin` czy `usr`, oraz możemy zweryfikować użytkownika poleceniem `id`. Oczywiście inne polecenia również są dostępne. Należy pamiętać, że pomimo uruchomienia w trybie interaktywnym kontenera polecenie `exit` zatrzymuje główny proces (polecenie `bash`), zatem nasz kontener został ustawiony w statusie *Exited (0)*.

Podsumowanie

W tym rozdziale poznaliśmy zasady działania kontenera. Wiemy już, że kontener jest uruchamiany na podstawie wskazanego przez nas obrazu i funkcjonuje, dopóki działa jego główny proces. W przypadku niektórych obrazów (głównie tych „bazowych”) możemy ustawić własną instrukcję, na podstawie której działa kontener, podając ją w poleceniu `run` po obrazie. Dodatkowo wiemy, jak zweryfikować status naszego kontenera, nadać mu własną nazwę i uruchomić go w formie interaktywnej oraz „detach”. W następnym rozdziale przedstawię podstawowe polecenia, które pozwolą Ci sprawnie zarządzać istniejącymi już kontenerami.

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Twórz, testuj i wdrażaj: konteneryzacja na Twoich zasadach

Pierwsza była wirtualizacja: oprogramowanie symuluje istnienie zasobów logicznych korzystających z zasobów fizycznych. Po niej przyszła konteneryzacja, polegająca na tworzeniu obrazów — kopii danych — zawierających wszystkie pliki potrzebne do uruchomienia danej aplikacji. Środowiska produkcyjne z obu korzystają równolegle, ale to konteneryzacja stała się swojego rodzaju rewolucją w sektorze IT. Pozwoliła bowiem na sprawniejsze wdrażanie mikroserwisów, a także na optymalizację kosztów działania wielu aplikacji.

Jeśli dotąd nie nadarzyła się okazja, by zgłębić temat, zrób to jak najszybciej, ponieważ umiejętność konteneryzacji jest obecnie wymagana na bardzo wielu stanowiskach, od programistów i inżynierów danych po specjalistów DevOps i administratorów. Korzystając z tej książki, zapoznasz się z Dockerem — najpopularniejszym narzędziem do konteneryzacji.

Podczas pracy z naszym poradnikiem między innymi:

- Zbudujesz swój pierwszy kontener
- Nauczysz się zarządzać jego zawartością
- Stworzysz sieć kontenerów
- Dowiesz się, czym jest Dockerfile
- Opanujesz podstawy Docker Compose

Piotr Chudzik

Absolwent Politechniki Łódzkiej, zawodowo specjalizuje się w technologiach *big data* i administrowaniu nowoczesnymi środowiskami IT (korzystającymi między innymi z *cloud computing*, konteneryzacji czy *laC* — *infrastructure as code*). Pracuje jako wykładowca na Uniwersytecie Łódzkim, gdzie przekazuje studentom wiedzę na temat Linuksa, baz danych i programowania w języku Python. Jest również trenerem wielu technologii z zakresu DevOps i *data engineering* dla firm. Zawsze otwarty na nowe doświadczenia i wiedzę, którą w przyszłości mógłby się podzielić z innymi. Interesuje się grami komputerowymi, światem nowych technologii i fantastyką. Jest fanem serii o wiedźminie i uniwersum *Warhammera*.

Helion

helion.pl

HELION S.A.
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
helion@helion.pl

KOD KORZYŚCI
Sięgnij po więcej! ▶

ISBN 978-83-289-0576-4

9 788328 905764

Cena: 39,90 zł